

УДК 339.5.025.72

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Геращенко І.О., к.е.н., доцент (УІПА)

У статті визначено основні проблеми, які виникають на шляху створення технопарків. Подано основні переваги технопарків. Розглянуто шляхи підвищення експортного потенціалу промислових підприємств за рахунок різних чинників. Запропоновано шляхи створення технопарків. Систематизовано специфіку проектів для технопарків та іноземних інвесторів та інформацію, яка має бути наведена при складанні бізнес-планів інноваційних проектів.

Ключові слова: експортний потенціал, технопарк, інвестиційний проект, іноземні інвестори, бізнес-план.

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Геращенко И.А., к.э.н., доцент (УИПА)

В статье определены основные проблемы, которые возникают на пути создания технопарков. Представлены основные преимущества технопарков. Рассмотрены пути повышения экспортного потенциала промышленных предприятий за счет различных факторов. Предложены пути создания технопарков систематизированы специфика проектов для технопарков и иностранных инвесторов и информация, которая должна быть приведена при составлении бизнес-планов инновационных проектов.

Ключевые слова: экспортный потенциал, технопарк, инвестиционный проект, иностранные инвесторы, бизнес-план.

WAYS TO INCREASE EXPORT POTENTIAL OF INDUSTRIAL ENTERPRISES

Herashchenko I.O., ph.d., associate professor (UEPA)

Ukraine has made steps in the legislation on foreign investment promotion and development of priority directions of science and technology. As a result, businesses can not start working on the project in full, as some issues remain unresolved accounting and tax accounting in the performance of investment projects, cost sharing between innovation and regular activities, reporting forms, unresolved issue in passing customs clearance and laying contracts for the use of the scientific activities of the special accounts of the company. The problems of entrepreneurs have to find out by queries to the appropriate legislative and executive power, which, in turn, should create conditions for the development of science, development and production of export competitive products.

The article outlines the main issues that arise in the way of creating parks. The advantages parks are supposed. It's considered the ways of increasing the export potential of industrial enterprises by various factors. The specific of projects for technology parks and foreign investors are systematized and the information which should be provided in the preparation of business plans for innovative projects.

Keywords: export potential, technopark, investment projects, foreign investors, the business plan.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. В умовах гострої боротьби за світові ринки, українським підприємствам потрібно освоювати нові види високотехнологічної продукції, яка буде мати високий рівень конкурентоспроможності і користуватися попитом на міжнародних ринках. В умовах постійної відсутності у підприємств вільних обігових коштів, дуже актуальним є залучення коштів іноземних інвесторів, різних

державних фондів та впровадження організаційно-економічних засад, які б давали змогу виробникам займатися інноваційною діяльністю для підвищення свого експортного потенціалу, подальшого розширення експорту товарів та послуг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичним та практичним аспектам розвитку промислового експортного потенціалу України в цілому та її регіонів зокрема присвячені роботи

таких вчених, як: М.А. Дудченко [1], Т.Мельник [2], Л.І. Піддубна [3,4], Т.В. Скорнякова [5], Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, Л.Л. Антонюк [6] та інших.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Існує багато публікацій з пропозиціями щодо покращення експортного потенціалу, але залишається недостатньо розкритими питання, які пов'язані з вирішеннями проблем недостатнього фінансування та кредитування процесів для підвищення експортного потенціалу, розвитком технопарків на території України та визначенням їх переваг по відношенню до інших інноваційних структур.

Постановка завдання. Метою даної статті є розробка шляхів підвищення експортного потенціалу промислових підприємств у сучасних умовах господарювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основними джерелами отримання додаткових обігових коштів для сучасного підприємства є: залучення коштів іноземних інвесторів; кредит банківської установи або цільового фонду; робота у рамках спеціальних режимів господарювання.

Отримання іноземних кредитів або інвестицій, на перший погляд, здається ймовірним, але на практиці видається дуже складним. Це відбувається з наступних причин.

По-перше, це політичні та психологічні мотиви інвесторів, а саме: відсутність передумов для співпраці у галузі інвестування між урядами нашої та інших країн; небажання вкладати кошти в українську економіку; низький рейтинг України у міжнародних списках країн, привабливих для інвесторів; впевненість іноземних керівників у відсутності в Україні необхідної інфраструктури для спільної роботи та низький рівень партнерської етики.

По-друге, це економічні мотиви: ненадійність українського законодавства в очах керівників західних компаній, недосконалість системи оподаткування підприємств з іноземними інвестиціями та ін. Часто інвесторами виступають венчурні компанії, котрі шукають підприємства з великим науковим потенціалом, унікальними науково-технічними розробками, які здатні принести великий прибуток у дуже короткий час. У більшості випадків інвестори бажають отримати частку в уставному капіталі фірми або зробити кардинальні зміни в її функціонуванні.

По-третє, при отриманні іноземних інвестицій українські підприємства зіштовхуються з масою додаткових витрат та складнощів, а саме: велика кількість переговорів, паперової роботи; додаткові складнощі при митному оформленні та бухгалтерському обліку, складанні статистичної звітності, тощо. З цих причин кількість іноземних

інвестицій в Україну дуже мала у відносному порівнянні з іншими країнами світу та потребами нашої національної економіки.

Тому підприємства вимушені шукати кошти в межах власної країни (інвестиції та кредити цільових фондів, банківські кредити). Основними причинами для відмови підприємства від отримання банківської позики є великі відсотки банку та вимоги ліквідної застави. Вартість застави на вимогу банку часто повинна перевищувати суму кредиту майже у два рази, що для підприємств з застарілими основними фондами майже неможливе.

Враховуючи всі вищезазначені складнощі, і не відкидаючи доцільності залучення кредитних коштів та іноземних інвестицій доцільним є зосередити свою увагу на роботі підприємств у рамках спеціальних режимів господарювання. Однією з таких структур можна вважати технопарк, діяльність якого регламентується Законом України "Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків "Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка", "Інститут електрозварювання імені Є.О. Патона", "Інститут монокристалів". Згідно до цього закону, учасникам технопарків для виконання проектів надаються наступні пільги:

- технологічні парки, учасники, дочірні та спільні підприємства суми податку з прибутку та податку на додану вартість, одержані від виконання зазначених проектів, не перераховують до бюджету, а зараховують на спеціальні рахунки та використовують виключно на науково-технічну діяльність, розвиток власних науково-технологічних та дослідно-експериментальних баз;

- технологічні парки, учасники, дочірні та спільні підприємства, при ввозі на митну територію України сировини та матеріалів (які не виробляються в Україні або виробляються, але не відповідають потрібному рівню), звільняються від сплати ввізного мита та податку на додану вартість;

- розрахунки за експортно-імпорнтними операціями проводяться у строк до 150 календарних днів;

- кошти, що надійшли в іноземній валюті від реалізації продукції (робіт, послуг), не підлягають обов'язковому продажу.

Для отримання вищезазначених пільг необхідні такі умови:

- підприємство повинно бути учасником, дочірнім або спільним підприємством технологічного парку;

- напрямок діяльності підприємства по інноваційному або інвестиційному проекту повинен відповідати пріоритетним напрямкам

діяльності технопарку, до якого підприємство належить;

- інвестиційний або інноваційний проект повинен бути зареєстрованим у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (КМУ);

- ведення окремого бухгалтерського та податкового обліку по проекту згідно з чинним законодавством.

Реєстрація проектів проходить у два етапи. Перший – подання до дирекції технопарку листа з обґрунтуванням необхідності виконання проекту; проектної пропозиції та бізнес-плану проекту; список сировини, матеріалів, обладнання та устаткування, які планується імпортувати. Дирекція технопарку у двотижневий строк розглядає проект і готує експертний висновок, який затверджується Науково-технічною радою технопарку. При позитивному рішенні ради, другий етап – подання проекту для затвердження на Міжвідомчій раді з координації діяльності щодо організації та функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів, яка має видати виконавцю проекту реєстраційне свідоцтво. Для робіт по проекту виконавець має відкрити спеціальний рахунок в установах банку для зарахування сум податків.

Суб'єкти підприємницької діяльності мають такі пільги:

- звільнення від сплати ввізного мита на період реалізації інвестиційних проектів, але не більше ніж на п'ять років, при ввозі на митну територію України, (м. Харкова), для потреб власного виробництва, пов'язаного з реалізацією цих інвестиційних проектів матеріалів, сировини, перелік та обсяги яких визначаються у порядку, встановленому КМУ; устаткування, обладнання та комплектуючі до них. Ця пільга не поширюється на підкацизні товари;

- звільняється на три роки від оподаткування прибуток (в частині, одержаний від освоєння інвестицій) новоствореного, репрофільованого, реструктуризованого, реконструйованого підприємства, що реалізує інвестиційний проект;

- прибуток таких підприємств, одержаний від реалізації інвестиційного проекту з четвертого по шостий рік включно, оподатковується за ставкою у розмірі 50 відсотків діючої ставки оподаткування.

Таким чином очевидними є суттєві переваги підприємств-учасників технологічних парків, які розробляють інноваційні продукти у порівнянні з іншими науковими структурами. Надані пільги сприятимуть залученню іноземних інвестицій і зроблять підприємства більш привабливими для іноземних партнерів. Українські фірми зможуть отримувати із-за кордону необхідне обладнання, устаткування та ін. без сплати ввізних платежів. Участь іноземних фірм у діяльності

учасників технопарків дає можливість розширити виробничі потужності українських підприємств, підвищити конкурентоспроможність їх продукції, і, як наслідок, збільшити обсяги експорту, враховуючі зацікавленість іноземних партнерів у рості збуту.

Для країни в цілому функціонування технологічних парків дає змогу зміцнювати науковий потенціал, створювати нові робочі місця, збільшувати обсяги виробництва, отримувати додаткові надходження у вигляді відрахувань на соціальні заходи, оплату праці вітчизняних робітників та матеріалів за рахунок іноземних споживачів. Після закінчення пільгового режиму оподаткування (не більше п'яти років для кожного проекту після його затвердження), підприємство отримує якісно новий рівень продукції та виробництва, а країна - отримує всі належні платежі до бюджету.

Таким чином, підприємство, що є учасником технопарку та виконує інноваційний або інвестиційний проект, має такі переваги: отримання на спеціальні рахунки сум податків з прибутку та доданої вартості, які можна спрямувати на розвиток власних науково-технологічних, дослідно-експериментальних баз для випуску більш конкурентоспроможної продукції та збільшення обсягу експорту; економію грошових коштів при ввозі на митну територію України сировини та матеріалів; отримання більш сприятливих умов по розрахункам за експортно-імпортними операціями, що дає змогу розширити число іноземних партнерів; отримання повної валютної виручки від реалізації продукції (робіт, послуг), що дає підприємству змогу бути менше залежним від рівня інфляції; більш сприятливі умови для залучення іноземних інвесторів та зацікавленості їх у збуті української продукції на зовнішньому ринку; розширення технологічних потужностей; створення нових робочих місць, особливо для вчених та спеціалістів; підвищення конкурентоспроможності продукції.

Для порівняння ефективності реалізації продукції на українських ринках, звичайного експорту та експорту продукції, виробленої в межах проектів технологічних парків, ми пропонуємо такий спосіб розрахунку прибутку.

Чистий прибуток після оподаткування, узагальнений для закінчених операцій виробництва та продажу продукції в одному податковому періоді, складає:

$$\text{ЧП} = (B - C) - H, \quad (1)$$

де ЧП - чистий прибуток після оподаткування;

B – валовий доход;

$$C - \text{валові витрати}; \quad Z = V * P_1, \quad (3)$$

$$H - \text{платежі до бюджету}$$

$$H = (V - C) * P + (Z - K), \quad (2)$$

де P – ставка податку на прибуток (зараз 30 %);

K – податковий кредит, який дорівнює сумі ПДВ, який сплачений у зв'язку з придбанням товарів (робот, послуг), вартість яких відноситься до складу валових витрат підприємства;

Z – податкові зобов'язання (за виключенням операцій, що звільнені від оподаткування);

де P_1 – ставка податку на додану вартість (зараз 20 %);

Таким чином, сума грошових коштів, які залишаються у розпорядженні підприємства, складає:

$$ЧП = (V - C) - (V - C) * P - (Z - K), \quad (4)$$

Якщо для порівняння взяти продаж товарів за сталою ціною та зі сталими витратами, то у випадку продажу продукції на Україні, формула 4 приймає вигляд:

$$ЧП_y = (V - C) - (0,833 V - C) * 0,3 - (0,167 V - K) = 0,583 V - 0,7 C + K,$$

де 0,833 V – виручка від реалізації за мінусом ПДВ;
0,167 – сума ПДВ.

При продажу товарів на експорт (для експортованих товарів податок на додану вартість

рахується за нульовою ставкою), кошти у розпорядженні підприємства складатимуть:

$$ЧП_e = (V - C) - (V - C) * 0,3 - (0 - K) = 0,7 V - 0,7 C + K$$

При продажу товарів, вироблених у рамках технопарку на експорт, підприємство втратить не 30 % від прибутку, а лише 15 % (половина суми грошових коштів, що повинні були

бути спрямовані до бюджету, підприємство має перерахувати на рахунок технопарку). Таким чином, кошти у розпорядження підприємства складатимуть:

$$ЧП_r = (V - C) - (V - C) * 0,15 - (0 - K) = 0,85 V - 0,85 C + K$$

Якщо отримані результати скоротити на величину $0,7 V + K$, сума грошей, які залишаються у розпорядженні підприємства, відповідно складатимуть:

$$ЧП_y = 0,583 V \quad (5)$$

$$ЧП_e = 0,7 V \quad (6)$$

$$ЧП_r = 0,85 V - 0,15 C \quad (7)$$

Так як $V = C + Пр$, де $Пр$ – валовий прибуток, то формули 5, 6, 7 приймають вид:

$$ЧП_y = 0,583 C + 0,583 Пр$$

$$ЧП_e = 0,7 C + 0,7 Пр$$

$$ЧП_r = 0,85 C + 0,85 Пр - 0,15 C = 0,7 C + 0,85 Пр$$

Як бачимо, очевидним є розмір економії коштів при продажу продукції на експорт та, особливо, при експорті у рамках технопарків. Переваги у цих випадках полягають ще й у тому, що виручка за продукцію поступає у валюті, що дає підприємству змогу бути менш залежним від рівня інфляції. Ці кошти підприємство може спрямувати на розвиток науково-технологічних, дослідно-експериментальних баз, для випуску більш конкурентоспроможної продукції та збільшення обсягів продажу. Країна у цьому

випадку має змогу отримувати відрахування на соціальні заходи, а також всі необхідні платежі після закінчення інноваційних проектів. Обов'язковою умовою як для залучення коштів іноземних інвесторів, так і для подання проектів до технопарку або отримання коштів від банку та різних фондів є наявність проектної пропозиції або бізнес-плану. Розглянемо специфіку проектів для технопарків та іноземних інвесторів, інформацію, яка має бути наведена при складанні бізнес-планів інноваційних проектів (таблиця 1).

Більша частина розділів як для проектів технопарків, так і бізнес-планів для іноземних інвесторів співпадають та являються обов'язковими для заповнення.

Кардинальна різниця між зазначеними формами полягає у тому, що для технопарківського проекту важливо детальне висвітлення таких питань:

- формулювання пріоритетного напрямку повинно відповідати одному з затверджених пріоритетних напрямків діяльності технопарку;

- детальне висвітлення науково-технічного напрямку та досягнутих результатів: теорія, прилад, методики, основні публікації, винаходи, тощо;

- оцінка інноваційного продукту, що створюється; його нові якості та значення для народного господарства країни; продукт у порівнянні з аналогами;

- охоронні документи (патенти, авторські свідоцтва) за проектом з вказівкою назви і номера охоронного документа, дати пріоритету, авторів і патентовласників, терміну чинності охоронного документа, чи підтримується патент в силі;

- соціальна ефективність: створення нових робітничих місць, випуск нових видів продукції і послуг, підвищення якості продукції або технопарку.

продуктивності праці, економія ресурсів, покращення умов праці або стану навколишнього середовища, розширення експортних можливостей, заміщення імпортової продукції;

- бюджетна ефективність: всі збори і відрахування, отримані бюджетом і позабюджетними фондами за 5 років дії проекту та років, наступних за витіканням терміну чинності особливого режиму інноваційної діяльності Технопарку; сума податкових пільг відрахування в централізований фонд

Таблиця 1

Інформація, яка має бути наведена при складанні бізнес-планів інноваційних проектів

<i>Розділ</i>	<i>Інформація, що має бути наведена для:</i>		
	<i>проекту технопарку</i>	<i>іноземного інвестора</i>	<i>банківсь-кої установи</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
I. Загальні відомості			
1.1. Пріоритетний напрямок	X		
1.2. Повна і стисла назва проекту	X	X	X
1.3. Виконавець проекту	X	X	X
II. Інноваційні характеристики проекту			
2.1. Реферат проекту	X		
2.2. Ключові слова	X		X
2.3. Масштаб проекту	X	X	
2.4. Спрямованість проекту	X	X	X
2.5. Ступінь новизни проекту	X	X	
2.6. Науково-технічний доробок за проектом	X	X	
2.7. Опис інноваційного продукту	X	X	
2.8. Можливі галузі застосування інноваційного продукту	X	X	
2.9. Перспективи вдосконалення продукту	X	X	
III. Оцінка ринку збуту			
Конкуренція на ринку			
Стратегія маркетингу			
3.1. Форма реалізації інноваційного продукту	X	X	X
3.2. Аналіз ринку інноваційного продукту	X	X	X
3.3. Стратегія реалізації інноваційного продукту	X	X	X
3.4. Організація реклами	X	X	
3.5. Сервіс і гарантії	X	X	
IV. Організаційний план розробки проекту і організація виробництва інноваційної продукції			
4.1. Стан робіт за проектом	X	X	
4.2. Календарний план виконання робіт	X	X	X
4.3. Організація виробництва інноваційної продукції	X	X	
4.4. Поставка матеріалів, обладнання тощо для виконання проекту і організації виробництва	X	X	X
V. Правова охорона			
5.1. Правова охорона продукту	X	X	
5.2. Сертифікація інноваційного продукту	X	X	
VI. Фінансовий план			
6.1. Вид та сума необхідних коштів	X	X	X
6.2. Джерела фінансування	X	X	X
6.3. Розрахунок собівартості та ціни одиниці продукції	X	X	X

Продовження табл. 1

1	2	3	4
6.4. Плановий обсяг продажу	X	X	X
6.5. Фінансовий план проекту	X	X	X
6.6. Рух грошових коштів		X	X
6.7. Розрахунок фінансових коефіцієнтів проекту		X	X
VII. Ефективність проекту			
7.1. Економічна ефективність	X	X	X
7.2. Соціальна ефективність проекту	X		
7.3. Бюджетна ефективність	X		
VIII. Ризики проекту			
8.1. Ризики проекту		X	X
8.2. Заходи по усуненню ризиків			
IX. Керівники проекту	X	X	X

Для іноземних інвесторів інтерес до проекту у першу чергу пов'язаний з можливістю ефективно вкласти гроші та отримати максимальний прибуток з мінімальним ризиком для капіталу. Тому у техніко-економічному обґрунтуванні отримання кредитів необхідно провести:

- детальний аналіз ринку;
- аналіз власних можливостей підприємства щодо виконання мети проекту;
- обґрунтування суми та напрямків використання позикових коштів;
- повний фінансовий аналіз проекту, його ефективність та термін окупності;
- ризики проекту та забезпечення кредиту.

Таким чином, для діяльності технопарків важливе значення має, насамперед, розвиток стратегічних напрямків науки; створення нових матеріалів, технологій, інноваційних продуктів, що сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності продукції; розширення експортного потенціалу українських підприємств; соціальна та бюджетна ефективність.

Для іноземних інвесторів важлива кон'юнктура ринку у галузі проекту, ефективність проекту, повернення власних вкладень, мінімізація ризику. Для різних національних організацій, які мають кошти для вкладення у різні проекти, або проводять тендери, важливим є як соціальний ефект та значення проекту для економіки України, так і фінансова ефективність проекту та обов'язкове повернення коштів. Часто у організацій, які постійно займаються подібними вкладеннями є типові форми проектів, що приймаються.

Бізнес-план – це не тільки засіб та необхідна умова залучення інвестицій, яких потребує розширення діяльності. Він має складатися у будь-якому випадку при початку або розширенні експортної діяльності. На певному етапі має бути розрахований уточнений план підприємства внаслідок аналізу його роботи.

Висновки даного дослідження і перспективи подальших робіт у цьому напрямку.

Таким чином, очевидними є суттєві переваги підприємств-учасників технологічних парків, які розробляють інноваційні продукти у порівнянні з іншими науковими структурами. Надані пільги сприятимуть залученню іноземних інвестицій і зроблять підприємства більш привабливими для іноземних партнерів. Українські фірми зможуть отримувати із-за кордону необхідне обладнання, устаткування та ін. без сплати ввізних платежів. Участь іноземних фірм у діяльності учасників технопарків дає можливість розширити виробничі потужності українських підприємств, підвищити конкурентоспроможність їх продукції, і, як наслідок, збільшити обсяги експорту, враховуючі зацікавленість іноземних партнерів у рості збуту.

Однак підприємства не можуть розпочати роботи по проектам у повному обсязі, так як не вирішеними залишаються окремі питання ведення бухгалтерського та податкового обліку при виконанні інвестиційних проектів, розподіл витрат між інноваційною та звичайною діяльністю, форми складання звітності, не врегульовані питання при проходженні митного оформлення товарів, укладання контрактів, порядок використання коштів на наукову діяльність зі спеціальних рахунків підприємства. Свої проблеми суб'єкти підприємницької діяльності повинні з'ясувати шляхом запитів до відповідних органів законодавчої та виконавчої влади, яка, в свою чергу, повинна створювати умови для розвитку науки, розробки та виробництва для експорту конкурентоспроможної продукції.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дудченко М.А. Диверсифікація експортного потенціалу України. / Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / М.А. Дудченко, А.С. Філіпенко, В.С. Буркін, А.С.

Гальчинський та ін. - К.: Либідь, 2002. - С. 143 - 157.

2. Мельник Т. Экспортний потенціал України: методологія оцінки та аналіз [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Мер/2009_8_9/.../10_Melnuk1.pdf

3. Піддубна Л.І. Экспортний потенціал машинобудівних підприємств регіону: сутність, структура і проблеми диверсифікації / Л.І. Піддубна, Ю.О. Семикоп // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2009. - №26. – С. 125-133.

4. Піддубна Л.І. Конкуренентоспроможність економічних систем: теорія, механізм регулювання та управління: Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 368 с.

5. Скорнякова Т.В. Экспортний потенціал обробної промисловості України: управління процесом формування: [Монографія] / Т.В. Скорнякова. – К.: Наук. світ, 2006. – С.9.

6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку: [Монографія:]. / Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, Л.Л. Антонюк та ін., - у 2т.; Т. II. - К.: КНЕУ, 2006. - 592 с.

*Рецензент д.е.н., професор УПА Прохорова В.В.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Токмакова І.В.*

УДК 658

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ ЯК ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ДЕРЖАВИ

Гладух М.В., здобувач (УкрДАЗТ)

В статті розглянуто загальне питання економічної безпеки підприємства та її поняття з урахуванням загроз і можливостей, що надається із зовнішнім середовищем і гарантує стабільне та максимально ефективне функціонування розвитку в майбутньому. Встановлено, що ефективна взаємодія із зовнішнім середовищем є одним з найважливіших чинників забезпечення економічної безпеки підприємства.

Ключові слова: економічна безпека, загроза, зовнішнє середовище, забезпечення, дослідження, захист, підприємство.

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ЗАЛОГ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СТОЙКОСТИ ГОСУДАРСТВА

Гладух М.В., соискатель (УкрГАЗТ)

В статье рассмотрено общее понятие экономической безопасности предприятия и ее понятие с учетом угроз и возможностей, которое предоставляется с внешней средой, а также гарантирует стабильное и максимально эффективное функционирование развития в будущем. Установлено, что эффективное взаимодействие с внешней средой является одним из важнейших показателей обеспечения экономической безопасности предприятия.

Ключевые слова: экономическая безопасность, угроза, внешняя среда, обеспечение, исследование, защита, предприятие.

ECONOMIC SECURITY OF THE ENTERPRISE AS A GUARANTEE OF THE STATE ECONOMIC FIRMNESS

Gladuh M.V., degree-seeking student (USA of RT)

In the article it has been stated the general concept of the economic security of enterprise and its understanding with account of the threats and possibilities provided by external environment, and also guarantees the firmness and maximum effective functioning of the development in the future. It has been stated that the effective cooperation with external environment is one of the most important indexes of the enterprise economic security precautions. The strategy of enterprise development considering its economic security state